

Lineární algebra - shrnutí

1) Je dána matice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 5 & 4 \\ 2 & 8 & 6 \\ -1 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

- Určete determinant.
- Určete inverzní matici.
- Určete hodnotu.
- Pokud to lze, vyjádřete poslední řádkový vektor jako lineární kombinaci zbylých řádkových vektorů. Pokud to nelze, vysvětlete proč.
- Rozhodněte a zdůvodněte, zda je matice regulární či singulární.

a)
$$\begin{vmatrix} 1 & 5 & 4 \\ 2 & 8 & 6 \\ -1 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot 8 \cdot 2 + 2 \cdot 1 \cdot 4 + (-1) \cdot 5 \cdot 6 - ((-1) \cdot 8 \cdot 4 + 1 \cdot 1 \cdot 6 + 2 \cdot 5 \cdot 2)$$

$$= 16 + 8 - 30 - (-32 + 6 + 20) = -6 - (-6) = 0$$

b) + e) Matice je singulární $\Rightarrow A^{-1}$ neexistuje

c)
$$\begin{pmatrix} 1 & 5 & 4 \\ 2 & 8 & 6 \\ -1 & 1 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{1 \cdot (-2) \\ \oplus \\ \oplus}} \sim \begin{pmatrix} 1 & 5 & 4 \\ 0 & -2 & -2 \\ 0 & 6 & 6 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{1 \cdot 3 \\ \oplus}} \sim \begin{pmatrix} 1 & 5 & 4 \\ 0 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\text{rk}(A) = 2$

d)
$$\begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \stackrel{?}{=} a \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 5 \\ 4 \end{pmatrix} + b \cdot \begin{pmatrix} 2 \\ 8 \\ 6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & -1 & -1 \\ 5 & 8 & 1 & 1 \\ 4 & 6 & 2 & 2 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{1 \cdot (-4) \\ 1 \cdot (-5) \\ \oplus \\ \oplus}} \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & -1 & -1 \\ 0 & -2 & 6 & 6 \\ 0 & -2 & 6 & 6 \end{array} \right) \Rightarrow b = -3$$

$a + 2 \cdot 3 = -1$
 $a = -1 - 6 = -7$

2) Řešte maticovou rovnici

$$2X - A^2 = BX$$

s neznámou maticí X , kde

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$2X - BX = A^2$$

$$(2I - B) \cdot X = A^2 \quad | \cdot (2I - B)^{-1} \text{ zleva}$$

$$X = (2I - B)^{-1} \cdot A^2$$

$$A^2 = A \cdot A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$2I - B = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{2\oplus} \sim \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{1:2} \sim \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{array} \right) \begin{matrix} 5\oplus \\ 1\oplus(-1) \end{matrix}$$

$$\sim \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ 0 & 1 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{array} \right)$$

$$\underbrace{\hspace{10em}}_{(2I - B)^{-1}}$$

$$X = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{2}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{5}{2} \end{pmatrix} = \underline{\underline{\frac{1}{2} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 5 \end{pmatrix}}}$$

$$\text{Zkouška: L: } 2X - A^2 = 2 \cdot \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 5 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 & 4 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$$

$$P: BX = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \cdot \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 5 \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 0 & -2 \\ 2 & 8 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$$